

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация
на професионално направление 3.5 Обществени комуникации и
информационни науки, област на висше образование 3. Социални,
стопански и правни науки,
в Нов български университет**

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана на 10.07.2017 г. (Протокол № 12) по искане на висшето училище (вх. № 448/06.07.2017 г.). Експертната група

1. проф. дфн Елка Добрева ШУ „Еп. К. Преславски“ - ръководител
2. доц. д-р Стела Ангова - УНСС
3. проф. дфн Искра Арсенова - УниБИТ
4. Невена Попова – студентка в СУ „Св. Кл. Охридски“

и наблюдаващият процедурата член на ПК на НАОА проф. д-р Александър Димчев са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 12.04.2018 г. (Протокол № 7) и извършиха проверка на оценяваната институция в периода 14 – 16.04.2018 г.

На заседание, проведено на 27.06.2018 г. (Протокол № 12), на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

При предходната акредитация на професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки в НБУ Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност на НАОА през 2013 г. е направила 4 препоръки, които са изпълнени.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1 в съответствие със

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

НБУ има добре обмислена и последователно провеждана политика за управление на качеството. Действа единна система за управление на качеството на обучението, базирана на документи и обвързана с ясни отговорности и функции на съответни длъжности, комисии и структурни звена. Спазват се държавните нормативни изисквания за осъществяване на образователния процес. Утвърдени са подробни вътрешни стандарти и правила за периодична самооценка. Налице са доказателства за стимулиране на научните изследвания, за включване на студентите в тях и за свързване на науката с образователния процес и с практиката. До всички нормативни документи, отнасящи се до политиката и стратегиите за осигуряване на качеството, има свободен достъп чрез страницата на НБУ в интернет.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“

В професионалното направление има изградена организация, която прилага приетата на университетско равнище цялостна система за управление на качеството. Тя следва документи, свързани с процеса на обучение, преподаването, изследователската дейност, разработването на учебна документация, вътрешното оценяване и др. В НБУ и в Департамента по масови комуникации има структури и длъжности, ангажирани с контрола, оценяването и осигуряването на качеството. Текущо се изучава студентското мнение. Прилагат се правилата на етичен кодекс, гарантиращи академичните свободи, почтеността и нетърпимостта към измами и дискриминация. Етичният кодекс и другите свързани с тази материя нормативни документи са електронно оповестени.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/ „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Налице е пълен комплект от квалификационни характеристики, учебни планове и учебни програми в департамент Масови комуникации. Учебната документация е подготвена при спазване на ясни процедури за разработване, одобряване, наблюдение, оценяване и актуализиране, описани в специални документи. Документацията ежегодно се анализира и обновява. Получаваната по различни канали информация от потребителите на кадри периодично се систематизира с цел поддържане на връзката на учебните програми с актуалните тенденции в пазара на труда. В учебните планове има

задължителни и избираеми дисциплини, факултативни не са предвидени; постигнато е разумно съотношение между аудиторни и извънаудиторни часове, теоретични и практически занятия; практиките и стажовете са ясно регламентирани и добре застъпени в учебния процес. За оценяването се подбират методи, подходящи за спецификата на съответната учебна дисциплина. Има убедителни доказателства за съпоставимостта на учебните планове и програми с учебните документи на други университети у нас и в чужбина, което е добра предпоставка за студентска мобилност. Структурата на учебната година е строго регламентирана; спазването на учебните графици от страна на преподавателите стриктно се контролира (пропускане на часове е недопустимо). За назоваване на отделните компоненти на изискваната от ЗВО учебна документация (квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми), на образователни единици като учебна дисциплина, специалност и др. се използва специфична терминология, предписана от вътрешната Наредба за учебния процес в НБУ.

За всеки специфичен институционално валиден термин е необходимо ясно и прагматично да се посочи съответният аналог от номенклатурата на названията в ЗВО

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/ „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Обучението на студентите в професионално направление 3.5. в НБУ отговаря на съвременните изисквания към процеса на преподаване и учене, практическа подготовка и оценяване. То е в съответствие с образователната мисия на направлението. Активната позиция на студентите е приоритет, ценят се и се насърчават студентските инициативи. Практическата подготовка се осъществява чрез разнообразни аудиторни и извънаудиторни практически занимания, тренингови дисциплини в бакалавърската степен и участие в стажове и практики в професионалната сфера на масовите комуникации. Университетът поддържа и развива добре работеща система за проучване на мнението на действащи и завършили студенти, на работодатели и партньори относно ефективността на учебния процес, удовлетвореността от него и връзката му с нуждите на бизнеса. В оценявания период са подадени и разгледани 2 жалби на студенти при спазване на действащите в институцията правила.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/ „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно

прилагане“

в професионалното направление има ясно формулирани дейности, насочени към студентите – от приема до завършване на тяхното обучение. Има създадена много добра организация за рекламиране на специалностите, прием и адаптиране на студентите. Въз основа на въведената в университета Процедура за администриране на мобилностите по програма Еразъм+, на студентите се зачитат положените по време на престоя изпити по идентични или сходни дисциплини и те получават съответните кредити за текущия семестър. През отчетния период 12 студенти от направлението са осъществили изходяща мобилност; входящата включва 18 чуждестранни студенти. НБУ има сключени рамкови договори за сътрудничество с други ВУ и организации, които създават възможности за развитие на сътрудничеството с активно участие на студентите. Организирана е система за подготовка и провеждане на кандидатстудентската кампания, в хода на която се осигурява нужната информация за кандидат-студентите. Студентите се стимулират да публикуват резултатите от научноизследователската си дейност и да участват в публични научни събития – конференции, кръгли маси, летни школи. Има изградена отлична система за проследяване на професионалната реализация на завършилите студенти.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

В НБУ има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав. Процедурите по неговото израстване са прозрачни, публично оповестени и отговарят на изискванията на нормативните документи. 85% от хабилитирания състав е на ОТД. Няма преподаватели на втори трудов договор. Комисия по качеството следи академичното развитие и атестирането на преподавателския състав. Политиката на университета във връзка с изискването за безалтернативно вземане на всички предвидени учебни часове, не създава добри условия за преподавателска мобилност и тя остава относително слаба.

Препоръчително е да се оптимизира политиката на университета с цел облекчаване на изходящата преподавателска мобилност.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

През отчетния период (2013 – 2017 г.) преподавателите от направлението са участвали активно в научноизследователската дейност. Имат добри показатели по отношение на участието в проекти и в научни

форуми, както и по отношение на средния брой публикации на 1 преподавател, годишно възлизащ на 4,06. Относителният дял на публикациите в реферирани научни списания и сборници спрямо общия брой на публикациите през последните 5 години е около 70%.

Преподавателите в Департамент „Масови комуникации“ имат осигурен целогодишен достъп до множество бази данни: Alexander Street: Academic Video Online; Central and Eastern European Library Central and Eastern European Library; Academic Search Complete; eBook Academic Collection; eBook Collection; MasterFILE Premier и мн. др. Преподавателите членуват в редица международни и национални редколегии и научни органи, общият брой на които от 32 през 2013 г. е нараснал до 50 през 2017.

Студентите също имат висока публикационна активност, особено с оглед на участието с доклади в научни форуми на НБУ – те са участвали с общо 414 доклади и презентации на ежегодните есенни и пролетни научни конференции на департамента, както и на Летните школи по връзки с обществеността.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/ „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

НБУ разполага с отлична материално-техническа база, която продължава да се развива и осигурява необходимите условия за ефективно провеждане на обучението на студентите. Според изискванията на РИОКОЗ, НБУ разполага с аудиторна и лабораторна площ за учебната заетост на 1 студент – 1,2 кв.м. За нуждите на ПН 3.5 се използват 31 лаборатории с капацитет от 250 места, 87 специализирани учебни зали с капацитет от 1230 места, както и 23 компютърни и специализирани кабинети с капацитет от 296 места. На 100 студенти има на разположение 44,5 работни места. Налице е свободен достъп до безжичен интернет за студенти, преподаватели, докторанти и служители. Налице е свободен достъп до безжичен интернет за студенти, преподаватели, докторанти и служители. За обучаващите се в ПН 3.5 има осигурени 23 компютърни зали с 1150 РС. Библиотеката на НБУ разполага с осем обособени читателски зони с общо 252 места или 2,76 места на 100 студенти. 94 от местата са компютъризирани или 1,03 места на 100 студенти. За нуждите на ПН 3.5. Обществени комуникации и информационни науки библиотеката притежава 3562 тома литература. Библиотеката на НБУ развива и собствени информационни ресурси. В НБУ се използва системата за обучение Мудъл. Преподавателите в университета имат приемно време за консултации на студентите. Работното време на администрацията е публично обявено.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите имат изградена

организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“.

В НБУ се анализират ежегодно профилът на студентската популация, развитието, успехът на студентите и процентът на отпадналите, студентското удовлетворение от програмите, учебните ресурси и наличната подкрепа за студентите, кариерното развитие на завършилите, оценката на потребителите за подготовката на завършилите специалността.

В професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки на НБУ се поддържа информация, отнасяща се до успеваемостта на студентите. Изработени са и се прилагат различни видове анкетни карти, с които се проучва мнението на студентите. Налице е информираност относно професионалната реализация на студентите след тяхното дипломиране. Създадена е АЛУМНИ асоциация на НБУ и от 2016 г. се провеждат ежегодни срещи на студентите с алумни възпитаници, които са редовни участници в мероприятията на НБУ. Около 51% от завършилите се реализират след завършване на образованието.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Основен канал за публично представяне на дейностите на студенти и преподаватели от ПН е интернет: страницата на НБУ, страницата на департамент Масови комуникации и фейсбук групи. Резултатите от научноизследователския труд на студенти, докторанти и преподаватели в университета се публикуват в сборници от Лятната школа по връзки с обществеността, Годишниците на департамента, сборници от конференции и др. ПН поддържа и развива добра международна активност. С цел осигуряване на качествено и прозрачно управление на програма „Еразъм+“ в НБУ е избрана шестчленна Еразъм комисия. Бюро „Проекти“ организира и администрира Еразъм мобилностите в НБУ. НБУ развива и четирите вида мобилности с изходящи и входящи участници: студентска мобилност с цел обучение; студентска мобилност с цел практика; мобилност на персонала с цел преподаване; мобилност на персонала с цел обучение. Всяка учебна година Еразъм офисът на НБУ провежда кампания за студентски мобилности с цел обучение и практика.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“.

Учебната документация на специалностите от ПН 5.5 Обществени

комуникации и информационни науки изцяло отговаря на европейските и международните стандарти в тази област, съобразена е с държавните образователни изисквания и се актуализира всяка година в съответствие с оценката на студентите и нуждите на пазара. В НБУ *съществува система за управление и мониторинг* на качеството на образователния процес, която е регламентирана детайлно в основния нормативен документ *Система за управление на качеството в НБУ*.

В професионалното направление се поддържа достатъчна по обем информация за успеваемостта на студентите, която се обработва на няколко йерархични нива с цел вземането на оптимални решения и мерки. НБУ събира и анализира информация за професионалната реализация на завършилите чрез анкетни проучвания и поддържа бази данни за всички свои випускници. В НБУ е създаден Кариерен център, който събира информацията за професионалната реализация по официален ред и чрез срещи, и разговори със завършили студенти. Относителният дял на реализиралите се (постъпили на работа) от общия брой на завършилите специалисти е около 51 %. НБУ поддържа активни контакти с работодателите, включително чрез анкетиране и интервюиране. Активната позиция на студентите се стимулира чрез анкетни карти и участието им в академични съвети. Тяхното мнение се анализира и отчита при изработването на учебните планове и програми.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“.

В професионалното направление има много добре изградена *система за наблюдение и анализ на качеството на две нива*. На първото ниво *Програмните и Департаментните съвети* оценяват качеството на учебните планове и програми, а на второто ниво чрез *Комисията по качество* се осъществява оценка и контрол върху качеството на плановете и програмите. Всички действащи учебни програми са видими в сайта на НБУ. ПН отчита познаване на конкурентната среда в България. Взимат се предвид моделите и постиженията на наши и чуждестранни висши училища с образователна и научна дейност в сферата на обществените комуникации, в съответствие с европейските стандарти.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на

процедури за акредитация и оценяване на проекти”, на 27.06.2018 г. (Протокол № 12) Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.5 **Обществени комуникации и информационни науки в Нов български университет** на основание обща оценка 9,21 (девет цяло и двадесет и една стотни) за образователно-квалификационни степени:

„бакалавър“ - редовна форма на обучение -

1. Журналистика
2. Връзки с обществеността

„магистър“ – редовна форма на обучение –

1. Журналистика и ПР
2. Журналистика 3.0 (онлайн преса, радио и телевизия)
3. Дигитални комуникации
4. Международни бизнес комуникации (на английски език)
5. Връзки с обществеността в социалните медии и социалните мрежи

2. Срокът на валидност на акредитацията е **ШЕСТ** години, съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.5 **Обществени комуникации и информационни науки в Нов български университет**, както следва:

за ОКС „бакалавър“ – 440 студенти (редовна форма на обучение);

за ОКС „магистър“ – 80 студенти (редовна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 520 студенти.

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана прави следните **препоръки**:

1. Всички квалификационни характеристики да се актуализират и да включат по-подробна информация за компетенциите, които се целят и се изискват от студентите, завършващи съответната образователно-квалификационна степен. *Срок: м. април 2019 г.*

2. Да се постигне по-добър баланс във връзка с организирането на научни и практико-приложни събития за студенти. *Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.*

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: **пълно съответствие.**

Председател на ПКСПНСО: .....
(проф. д.ик.н. Гошо Петков)